

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ROW/pn/ksk – 214-4/6359/08

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 9.12.08

nr. 7138 podpis. *Borusewicz*

Warszawa, 5 grudnia 2008 r.

P. K. Maur
P. K. Maur
9.12
podpis. *Maur*

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Sierocki *Peric* *Marszałek*

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 września 2008 r., znak: BPS/DSU-043-843/08, przy którym został przesłany tekst oświadczenia złożonego przez Panią senator Janinę Fetlińską w sprawie Pana Wiesława Pijankowskiego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Pan Wiesław Pijankowski w dniu 24.11.2004 r. złożył w biurze powiatowym ARiMR wniosek o przyznanie renty strukturalnej. Po przedstawieniu dokumentów m.in. zaświadczenia z KRUS o wymaganym okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu oraz po weryfikacji wniosku, Kierownik Biura Powiatowego w Płocku wydał postanowienie o spełnieniu przez Pana Wiesława Pijankowskiego wstępnych warunków do przyznania renty strukturalnej. Brak ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, lub ubezpieczenia społecznego rolników, został potwierdzony już na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie renty strukturalnej na podstawie treści zaświadczenia z KRUS o wymaganym okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, które to zaświadczenie było wymaganym załącznikiem do wniosku o przyznanie renty strukturalnej, mającym na celu weryfikację spełnienia warunków formalno-prawnych przyznania renty strukturalnej. W dniu 24.02.2005 r. Pan Wiesław Pijankowski aktem notarialnym przekazał gospodarstwo rolne. Z aktu notarialnego również jednoznacznie wynika, że Pan Wiesław Pijankowski oświadczył przed notariuszem, że nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, lub ubezpieczenia społecznego rolników. W związku z powyższym, w dniu 17.05.2005 r. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Płocku wydał Panu Wiesławowi Pijankowskiemu decyzję przyznającą rentę strukturalną.

W dniu 06.07.2005 r. wyszły na jaw nowe okoliczności mające wpływ na wydaną decyzję przyznającą rentę strukturalną. Do biura powiatowego ARiMR wpłynęło pismo OR KRUS w Płocku informujące, że została uchylona decyzja na podstawie, której Pan Wiesław Pijankowski podlegał na wniosek ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie emerytalno-rentowym. Ponadto, z treści załączonych decyzji wynikało również, że Pan Wiesław Pijankowski posiada ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 14.02.2001 r. do 30.04.2006 r. Należy również zwrócić uwagę, że okres przyznanego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy obejmował datę złożenia wniosku o przyznanie renty strukturalnej, jak również datę wydania decyzji o przyznaniu renty strukturalnej.

Powyższy fakt potwierdził brak przesłanek formalno-prawnych do przyznania renty strukturalnej określonych § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej na uzyskanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 114, poz. 1191, ze zm.).

Jednocześnie należy podnieść, że Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Płocku w chwili wydawania decyzji przyznającej rentę strukturalną nie posiadał informacji o uprawnieniu Pana Wiesława Pijankowskiego do renty inwalidzkiej. Pan Wiesław Pijankowski podpisał oświadczenie o znajomości przepisów o warunkach przyznania renty strukturalnej, jak również w dniu 11.01.2005 r. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Płocku wydając postanowienie o spełnieniu przez Pana Wiesława Pijankowskiego wstępnych warunków niezbędnych do przyznania renty strukturalnej, powiadomił wnioskodawcę o warunkach uzyskania renty strukturalnej w tym w pkt 4 ust. 1c, *że warunkiem jest brak ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego lub ubezpieczenia społecznego rolników.* powód w akcie notarialnym oświadczył, że nie ma uprawnień emerytalno-rentowych, co było podstawą wydania decyzji przyznającej rentę strukturalną. Reasumując, podstawą uchylecia decyzji o przyznaniu renty strukturalnej i odmowy jej przyznania jest art. 145 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).

W związku z tymi nowymi okolicznościami, zgodnie z procedurą instytucji wdrażającej (ARiMR), Kierownik Biura Powiatowego ARiMR wznowił postępowania i na podstawie zebranych dowodów uchylił decyzję o przyznaniu renty strukturalnej, a następnie odmówił przyznania renty strukturalnej. Pan Wiesław Pijankowski odwołał się od decyzji odmawiającej przyznania renty strukturalnej do Dyrektora Mazowieckiego Oddziału

Regionalnego ARiMR za pośrednictwem Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Płocku. Dyrektor Oddziału Regionalnego ARiMR utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję, tym samym podzielając pogląd kierownika biura powiatowego. Organ II instancji, tj. Dyrektor Oddziału Regionalnego ARiMR stwierdził, że Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w dniu wydania decyzji o przyznaniu renty strukturalnej nie posiadał wiedzy odnośnie przyznanego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, o którym KRUS poinformował Kierownika Biura Powiatowego w Płocku. Pan Wiesław Pijankowski skorzystał z przysługującego mu prawa i złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, którą sąd oddalił.

Ponadto, Pan Wiesław Pijankowski odwołał się od postanowienia w sprawie wznowienia postępowania wydanego przez Kierownika Biura Powiatowego ARiMR. W postanowieniu zawarto pouczenie o możliwości złożenia zażalenia. Zgodnie z pouczeniem Pan Wiesław Pijankowski złożył zażalenie do Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR, który utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Pan Wiesław Pijankowski za pośrednictwem Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sąd odrzucił skargę z uwagi na nie uzupełnienie braków formalnych, którymi są m.in. uiszczenie wpisowego w określonej przez sąd kwocie.

Reasumując należy stwierdzić, iż Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Płocku postąpił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, co zostało również potwierdzone w orzeczeniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Jednocześnie, pragnę poinformować, iż w okresie programowania na lata 2007-2013, pracownicy Biur Powiatowych ARiMR obligatoryjnie zdają egzamin ze znajomości procedur działań PROW 2007-2013, co daje gwarancję rzetelnej obsługi przyjmowanych wniosków.

Natomiast z akt sprawy, przekazanych z Płacówki Terenowej KRUS w Płocku wynika, iż Pan Wiesław Pijankowski podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 01.07.1977 r.

W dniu 29.02.2000 r. zainteresowany złożył wniosek o przyznanie prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją KRUS z dnia 14.04.2000 r. odmówiono Panu Pijankowskiemu prawa do świadczenia na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.), ponieważ Komisja Lekarska KRUS nie uznała zainteresowanego za niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym.

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji KRUS do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, który wyrokiem z dnia 08.02.2001 r. zmienił zaskarżoną decyzję KRUS w ten sposób, że przyznał Wiesławowi Pijankowskiemu prawo do

renty rolniczej od daty zaprzestania korzystania z zasiłku chorobowego. Wykonując wyrok Sądu jednostka KRUS, decyzją z dnia 13.04.2001 r. przyznała zainteresowanemu prawo do renty rolniczej od dnia 14.02.2001 r. do dnia 30.04.2002 r. Następnie decyzją KRUS z dnia 17.04.2002 r. Pan Wiesław Pijankowski uzyskał prawo do świadczenia rentowego na dalszy okres, tj. od 01.05.2002 r. do 30.04.2004 r., zaś kolejną decyzją KRUS z dnia 21.04.2004 r. na okres od 01.05.2004 r. do 30.04.2006 r.

Wypłatę renty rolniczej podjęto w części składkowej i 50% części uzupełniającej na podstawie art. 28 ust. 6 pkt 1 powołanej ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. Zgodnie z tym przepisem (w brzmieniu obowiązującym do 30 kwietnia 2004 r.) w przypadku prowadzenia przez rencistę działalności rolniczej z małżonkiem nie mającym ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie spełniającym warunków do uzyskania rolniczego świadczenia emerytalno-rentowego wypłata części uzupełniającej ulegała zawieszeniu w połowie.

Decyzją z dnia 19.11.2003 r. Pani Maria Pijankowska nabyła prawo do renty rolniczej od dnia 01.10.2003 r. do dnia 31.10.2004 r. Z uwagi na to oraz fakt, że Państwo Pijankowscy prowadzili nadal działalność rolniczą, decyzją z dnia 29.12.2003 r. zawieszono wypłatę części uzupełniającej świadczenia pobieranego przez Pana Wiesława Pijankowskiego. Na podstawie składanych wniosków Pani Marii Pijankowskiej przyznawano prawo do renty rolniczej na okresy od 01.11.2004 r. do 30.11.2007 r. oraz od 01.12.2007 r. do 30.11.2010 r.

W dniu 06.08.2004 r. Pan Wiesław Pijankowski zwrócił się do KRUS o zawieszenie prawa do renty rolniczej, a następnie w dniu 29.10.2004 r. zgłosił się do KRUS odnośnie objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników na wniosek.

Powyższe działania zainteresowany podjął w celu uzyskania prawa do renty strukturalnej.

Późniejsze ustalenia w sprawie wskazują jednoznacznie, że podjęte przez rolnika działania w celu uzyskania renty strukturalnej, nie były właściwe. Obecnie jednak nie jest możliwym jednoznacznie ustalić, czy rolnik sam wybrał niewłaściwy tryb postępowania, czy uzyskał błędne porady w tym zakresie w jednostce terenowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wypłacającej renty strukturalne, czy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Faktem jest, że na wniosek Pana Pijankowskiego – decyzją z dnia 31.08.2004 r. – jednostka KRUS zawiesiła prawo do renty rolniczej od dnia 01.10.2004 r., wstrzymując wypłatę całego świadczenia rentowego. Jak wykazało prowadzone w sprawie postępowanie, powyższa decyzja została wydana błędnie, gdyż w takiej sytuacji nie powinna być zawieszona wypłata części składkowej. W myśl bowiem art. 28 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 34 ust. 1

ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zawieszenie wypłaty dotyczy wyłącznie części uzupełniającej emerytury lub renty rolniczej. Błąd ten został skorygowany dopiero w 2007 r.

W wyniku błędnej decyzji i złożonego w dniu 29.10.2004 r. wniosku Pan Pijankowski, w tym samym dniu, został objęty ubezpieczeniem społecznym rolników na wniosek w zakresie emerytalno-rentowym oraz wypadkowym.

W dniu 24.02.2005 r. Pan Pijankowski przekazał gospodarstwo rolne następcy i tym samym zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W związku z powyższym ustały okoliczności do podlegania przez zainteresowanego ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 01.04.2005 r.

Po dostarczeniu przez Pana Pijankowskiego decyzji ARiMR z dnia 17.05.2005 r. przyznającej prawo do renty strukturalnej, jednostka KRUS ponownie przeanalizowała sprawę i stwierdziła, że decyzja KRUS o objęciu zainteresowanego ubezpieczeniem emerytalno-rentowym od dnia 29.10.2004 r. była błędna. W tym stanie rzeczy decyzją KRUS z dnia 29.06.2005 r. stwierdzono nie podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu od dnia 29.10.2004 r. i uchylono uprzednio wydaną decyzję z dnia 29.10.2004 r. Uznano bowiem, że rolnik mając zawieszoną wypłatę świadczenia rentowego nie spełniał warunków do objęcia ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek, określonym w art. 16 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis ten umożliwia bowiem objęcie tym ubezpieczeniem na wniosek osoby pobierającej rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy jako rentę okresową. Wzruszając decyzję o objęciu ubezpieczeniem na tym etapie sprawy jednostka KRUS nie przeanalizowała zasadności wydania poprzedzającej ją decyzji o zawieszeniu prawa do renty, która, jak wskazano wyżej, została wydana błędnie.

Pan Wiesław Pijankowski od decyzji KRUS z dnia 29.06.2005 r. o nie podleganiu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu od dnia 29.10.2004 r. wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Po wyroku Sądu Okręgowego sprawę rozpatrywał Sąd Apelacyjny, który wyrokiem z dnia 31.05.2006 r. uchylił decyzję KRUS z dnia 29.06.2005 r. znak: KU/W-4000-684/05 i sprawę przekazał organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

Realizując wyrok Sądu jednostka KRUS, decyzją z dnia 29.11.2006 r. znak: KU/W-4000-1222/06 uchyliła decyzję z dnia 29.06.2005 r., co oznaczało utrzymanie w mocy decyzji z dnia 29.10.2004 r., na podstawie której zainteresowany został objęty ubezpieczeniem społecznym rolników na wniosek w zakresie emerytalno-rentowym oraz wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim w ograniczonym zakresie od dnia 29.10.2004 r.

W związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w sprawie o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników, poddano analizie również akta rentowe i dopiero wtedy ustalono, że decyzja z dnia 31.08.2004 r. o zawieszeniu wypłaty świadczenia w pełnej wysokości była błędna. Dlatego też w dniu 11.01.2007 r. została wydana decyzja podejmująca wypłatę renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy od 01.10.2004 r. Wyrównanie świadczenia rentowego za okres od 01.10.2004 r. do 30.04.2006 r. ustalono na kwotę 2.621,57 zł.

W dniu 12.02.2007 r. do KRUS wpłynęło odwołanie pełnomocnika Pana Pijankowskiego od decyzji KRUS z dnia 11.01.2007 r. W trybie odwoławczym jednostka KRUS przeanalizowała sprawę i uchyliła przedmiotową decyzję. Następnie wyliczyła ponownie wyrównanie renty rolniczej za okres od 01.10.2004 r. do 30.04.2006 r. i decyzją z dnia 20.02.2007 r. dokonała wypłaty należnego świadczenia za ww. okres w kwocie 8.932,45 zł.

Decyzją z dnia 11.01.2007 r. nieprawidłowo ustalono wysokość wyrównania renty rolniczej, gdyż nie uwzględniono faktu, że Panu Pijankowskiemu od 01.02.2005 r. przysługiwała renta rolnicza w pełnej wysokości z uwagi na zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej. Wnioskodawca dwukrotnie odmówił przyjęcia przysługującego mu świadczenia.

Pan Wiesław Pijankowski odwołał się od decyzji KRUS dotyczących zarówno podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i składek na to ubezpieczenie, jak również przyznanej renty rolniczej. Po rozpatrzeniu sprawy, Sąd Apelacyjny (od wyroku Sądu Okręgowego Pan Pijankowski złożył apelację) wyrokiem z dnia 31.01.2008 r. uchylił zaskarżony wyrok i poprzedzające go decyzje KRUS oraz przekazał sprawę organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

Uchylenie przez Sąd wyżej wymienionych decyzji w zakresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników spowodowało powrót do sytuacji po wydaniu decyzji z dnia 29.10.2004 r. stwierdzającej podleganie ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz emerytalno-rentowemu od dnia 29.10.2004 r. Ubezpieczenie to ustało od dnia 01.04.2005 r., tj. po przekazaniu całego gospodarstwa rolnego i zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej.

Realizując wyrok Sądu i wskazówki udzielone w uzasadnieniu tego wyroku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustaliła, iż na koncie zainteresowanego widnieje nadpłata z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników, Pan Pijankowski odmówił przyjęcia nadpłaconych składek.

Po przeanalizowaniu wydawanych w przedmiotowej sprawie decyzji w zakresie wypłaty renty rolniczej stwierdzono, iż zawieszenie wypłaty powinno dotyczyć tylko części uzupełniającej tego świadczenia, natomiast część składkowa powinna być wypłacana. Niemniej jest dopuszczalne zawieszenie prawa i wypłaty całej renty rolniczej na wniosek rencisty na podstawie art. 103 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy czym nie zmienia to faktu, że osoba taka ma ustalone prawo do świadczenia rentowego – co zostało potwierdzone przez uprawomocnienie się decyzji przyznającej.

Pan Pijankowski podnosi, że od jesieni 2004 r. prowadził gospodarstwo rolne, nie miał prawa do pobierania renty i nie ubiegał się o taką rentę. Powyższe jednak nie znajduje potwierdzenia w aktach sprawy, bowiem prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy było rozpatrywane na wniosek Pana Pijankowskiego. Wnioskami tymi były zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia, które stanowiły podstawę do przeprowadzenia kontrolnych badań lekarskich i ustalenia prawa do renty rolniczej na kolejny okres. W związku z tym, że wnioskodawca spełniał wszystkie warunki do renty rolniczej wynikające z ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, to w okresie od 14.02.2001 r. do 30.04.2006 r. świadczenie rentowe zostało mu przyznane.

Wobec powyższego twierdzenie odwołującego, że świadczenie rentowe zostało przyznane mu „z urzędu” i wbrew jego woli nie znajduje potwierdzenia.

Pan Wiesław Pijankowski po złożeniu wniosku o zawieszenie wypłaty renty rolniczej nie utracił ustalonego prawa do tego świadczenia. Posiadanie natomiast prawa do renty rolniczej jednoznacznie wyklucza możliwość ubiegania się przez odwołującego o prawo do przyznania renty strukturalnej.

Jednostce KRUS została zwrócona stosowna uwaga i udzielono jej instruktażu, odnośnie prawidłowego postępowania w tego typu sprawach.

Jednocześnie analizując obecnie sprawę należy zwrócić uwagę na zawartą w uzasadnieniu wyroku uwagę Sądu Apelacyjnego, że organ emerytalno-rentowy nie może dostosowywać swoich decyzji o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników lub w przedmiocie przyznanych już na wniosek skarżącego uprawnień rentowych, do możliwości uzyskania przez niego renty strukturalnej z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W kwestiach dotyczących świadczeń z ubezpieczenia społecznego i podleganiu ubezpieczeniu rolniczemu należy stosować ściśle przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd stwierdził też, że jeżeli wnioskodawca zamierzał wystąpić o inne świadczenie niż te, które są nabywane w oparciu o wymienione wyżej i stosowane przez KRUS przepisy ustawy, to winien był odpowiednio wcześniej zasięgnąć profesjonalnej pomocy prawnej.

Jednocześnie pragnę poinformować, iż jednostka KRUS pismem z dnia 11.01.2007 r. poinformowała zainteresowanego, iż może ubiegać się o ustalenie prawa do renty rolniczej. Ponadto, Pan Wiesław Pijankowski był informowany o możliwości ubiegania się o emeryturę rolniczą w wieku obniżonym. Pomimo tego nie złożył dotychczas wniosku o rozpatrzenie uprawnień do świadczenia emerytalno-rentowego.

Z p. o. u. z. em. in.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU
Artur Łachowicz